

Nr 392

Av herr Persson, Helmer, och herr Norling, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till stödlån till jordbrukare, m. m.

I syfte att mildra de svåra ekonomiska verkningarna av fjolårets skördeskadador föreslås i Kungl. Maj:ts proposition nr 57 ett investeringsanslag av 25 000 000 kronor till stödlån samt 6 000 000 kronor att utgå som kontant bidrag till de av skördeskadorna hårdast drabbade jordbrukarna.

Det torde numera vara klarlagt, att skördeskadornas omfattning, främst i övre Norrland, ställt många jordbrukare i en mycket bekymmersam ekonomisk situation. De undersökningar som bl. a. verkstälts i Norr- och Västerbotten visar att mer än hälften av jordbrukarna fått sin skörd förstörd med över 40 procent jämfört med normalt skördevärde. Till detta kommer så ett mycket stort antal jordbrukare vilkas skördeskadador ligger mellan 20 och 40 procent.

Skördeskadorna har resulterat i starkt minskade mjölkinvägningar med motsvarande inkomstminskningar för jordbrukarna. Ligger man så härtill de ekonomiska förluster, som oundvikligt uppstår på lång sikt, genom den skada djuren drabbas av på grund av det underhaltiga fodret, så framstår det som oundgängligt att den statliga hjälpen måste bli betydligt större än vad som föreslås i Kungl. Maj:ts proposition.

I sin värdering av skördeskadorna har jordbruksnämnden kommit till det resultatet att inom de områden, där skadorna överstiger 40 procent, utgör den förlust som drabbar jordbrukarna drygt 20 miljoner kronor. Men, som ovan påpekats, därtill kommer skadorna mellan 20 och 40 procent, som beräknas åsamka jordbrukarna en förlust på cirka 70 miljoner kronor. Vid den värdering som hushållningssällskapet i Norrbotten gjorde i fjol höst uppskattades den sammanlagda kostnaden för de extra foderinköpen till i runt tal 9 miljoner kronor. Kostnaderna för extra foderinköp torde för de av skördeskadorna drabbade jordbrukarna inom Västerbottens län komma att uppgå till ungefär samma belopp.

Mot bakgrunden av det faktiska läge som föreligger anser vi det tillbörligt att i första hand summan av kontanta bidrag till de mindre jordbrukare, som drabbats av skördeskadador, väsentligt höjes. Den form för kontantbidrag — direkt eller genom avskrivning av stödlån — som förordas i Kungl. Maj:ts proposition kan vi acceptera. Men uppenbart torde väl vara att den föreslagna summan av högst 6 miljoner kronor inte på långa vägar svarar mot de

stora behoven. Enbart för övre Norrland bör 20 miljoner ställas till lantbruksnämndernas förfogande för att bemästra den svåra situationen. Därtill bör enligt vår mening räntan å stödlånen sänkas från föreslagna 4 procent till 3,5 procent.

Med hänvisning till det anförda hemställs,

att riksdagen måtte bifalla Kungl. Maj:ts proposition nr 57 med den ändringen,

dels att till Stödlån till jordbrukare å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1954/55 under kapitalbudgeten, fonden för låneunderstöd, anvisa ett investeringsanslag av 50 000 000 kronor;

dels ock måtte ur detta anslag till Kungl. Maj:ts förfogande ställa 20 000 000 kronor att utgå som kontanta bidrag till jordbrukare i övre Norrland som drabbats av skörde-skador; samt

dels att räntan på de av Kungl. Maj:t föreslagna stödlånen fastställs till 3,5 procent.

Stockholm den 15 februari 1955

Helmer Persson

Anton Norling